

Posudek diplomové práce

Markéta Nožková: Vnímání ekosystémových služeb v městském prostředí

Diplomová práce má 101 stran textu (včetně jedné třístránkové přílohy – projektu DP). Seznam literatury obsahuje celkem 69 citací. Většina citací je zahraničních. Práce obsahuje čtyři hlavní kapitoly členěné do řady dílčích subkapitol. Z hlediska formálního i obsahového nepostrádá diplomová práce žádnou část. Hypotéza, resp. cíl práce jsou zmíněny v úvodu a v příloze.

Diplomová práce se zabývá konceptem ekosystémových služeb v městském urbánním prostředí. Zajímavé je zmínění termínu *doba urbánní*. Toto téma spatřuji v současné době jako velmi aktuální, neboť tlaky na městské přírodní prostředí ze strany různých zájmových skupin jsou velké. Rovněž i globální změny životního prostředí budou v blízké budoucnosti výrazně ovlivňovat kvalitu života obyvatel a kvalitu okolního prostředí a zvyšující se rozloha a kvalita městské zeleně může být cestou, jak se zmíněným změnám postavit.

Teoretická část práce je rozdělena do tří kapitol. První se zabývá ekosystémovými službami jako takovými, jejich pojetím a zejména typy. Autorka ukázala, že se v dané problematice zorientovala a ukázala své schopnosti jasně formulovat myšlenky s využitím různých zahraničních i domácích zdrojů. Velmi oceňuji diverzitu textu, kdy obecné principy střídá s konkrétními příklady regulačních ekosystémových služeb přímo v městském prostředí. Ty považuji za klíčové z hlediska zvyšování povědomí o ekosystémových služeb u široké veřejnosti a zejména v místní politice a řízení městského prostředí.

Druhá kapitola o městech a zelených plochách je také velmi teoretická, ale rovněž přináší přímé vazby na cíle diplomové práce a dokazuje, že autorka zvládla přechod od obecného ke konkrétnímu. Zejména rozčlenění typů zeleně dle různých kritérií a zejména dle různých metodik a přístupů považuji za využitelné i v jiných studiích. Třetí kapitola se zabývá popisem Karlových Varů včetně popisu jednotlivých prvků sídelní i krajinné zeleně. Bylo by zajímavé ještě uvést rozlohu jednotlivých popisovaných ploch zeleně a přiložit schematickou mapku jejich rozmístění. Ale ani tento nedostatek nebrání ve vytvoření představy o množství a kvalitě zelených ploch v Karlových Varech.

Praktická část se věnuje výzkumu vnímání ekosystémových služeb městských přírodních ploch obyvateli, který byl realizován na území města Karlovy Vary. **Metoda práce** je dobře popsána. Autorka provedla dotazníkové šetření pomocí standardizovaného dotazníku, který byl přetvořen tak, aby zachycoval specifika města Karlovy Vary. Využila on-line dotazník s 19 otázkami. Šíření dotazníku bylo provedeno aktivně rozesláním na emailové adresy různých karlovarských institucí, které mohly dále jej rozesílat svým klientům. Celkem bylo získáno 206 dotazníků.

Jako první nedostatek spatřuji **nepříliš jasné vymezení cílové skupiny**. Proč autorka zvolila místní obyvatele i návštěvníky? Nejsou ony dvě skupiny rozdílné ve vnímání městské zeleně?

Další, mnohem důležitější, potíž spatřuji **v nízkém počtu získaných dotazníků** (0,48 % z celkové populace osob starších 15 let a to v tom jsou zahrnuti i návštěvníci). Tato hodnota je opravdu nízká a dle mých zkušeností nelze z takto malého vzorku zobecňovat jakékoli výsledky na celé město.

Kapitola zhodnocení výsledků je provedena standardně a dobře. Vítám **využití statistických metod** při analýze 2. stupně. Takto podepřené výsledky dovolují obhájit či vyvrátit jednotlivá tvrzení o výsledcích šetření. V závěru této kapitoly autorka jednotlivé výsledky konfrontuje s hypotézami a otázkami, které si dala na začátku práce a tím naplňuje podstatu vědeckého výzkumu s jasnými odpověďmi. Je škoda již zmíněného nízkého počtu vzorku respondentů, kdy by výstupy statistických testů zajisté vycházely jinak.

V závěrečné části autorka porovnává výsledky svého výzkumu s obdobně zaměřenými průzkumy v Kladně a v Brně. Ukazuje tak rozdíly či shody ve výsledcích a ty diskutuje. Nemohu však souhlasit s jejím závěrečným tvrzením: „Porovnání těchto výsledků je důležité zejména pro tuto práci, protože ukazuje na validitu výsledků. Ukazuje se, že metoda sběru dat zásadně nezkrsluje výsledky výzkumu, a i v případě, že tento výzkum neměl kontrolu nad vzorkem, dospěl i k podobným výsledkům a získal i obdobné rozložení vzorku.“, neboť právě rozdílný vzorek a metoda dotazování může ovlivňovat výsledek samotný a tím znevážit celou práci. Dále by bylo možná vhodné porovnat výsledky s několika dalšími studii zejména ze zahraničních měst.

Z formálního pohledu musím doplnit, že některé tabulky a grafy jsou malé a pro orientaci v jejich obsahu nepřehledné. Dále práce obsahuje řadu typografických chyb, které snižují její hodnotu.

Celkové hodnocení

Domnívám se, že diplomová práce je nadstandardně dobře napsána. Pozitivně hodnotím rozhled a detailní prostudování klíčové literatury a zejména jasné směřování práce – od obecného ke konkrétnímu a od otázek k odpovědím. Na druhou stranu kvalitu práce, a zejména její výsledky, ovlivnil nízký vzorek respondentů a rovněž nejasná cílová skupina šetření. Tato skutečnost mohla významně negativně poznamenat výsledky práce. Přesto se domnívám, že i ony mohou být využitelné pro management města a zejména správce zeleně v Karlových Varech.

Diplomovou práci přes výhrady doporučuji k obhajobě.

Známkové hodnocení: velmi dobře

Bodové hodnocení: 15

Otázky pro diskusi:

- Proč autorka nezískala větší vzorek respondentů?
- Co autorka spatřuje za větší shodou výsledků jejího karlovarského průzkumu s výsledky z Kladna?
- Jak byl do průběhu prací zapojen Magistrát města Karlovy Vary?

V Rudné dne 27. 1. 2017

Mgr. Josef Novák, Ph.D.